

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Égész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Ferencz-körút
31. szám, I. em.

Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Cl.

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Pányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyeyi Korcs.-Egylet,
Rímazombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljuhelyi Korcs.-Egylet,
Selmezi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. Testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó- Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegyl.
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujv. déki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Hasznos vitatkozások

Juba Adolf dr. és Maurer János, a testi nevelés két igaz bajnoka, lelkes apostola nyilatkozott a tornafelügyelői intézményről; vitatkozásuk eredményét örömmel tekintjük, mert az ügynek sok igazságával ismertetnek meg. Nem kell mondanunk, hogy a még csak a kezdet elején levő intézmény kissé korai bírálata a legjobb indulatból származott, ép úgy jóindulatu a tornatanárképzésről is Jubának véleménye.

Azonban tanulságképen fel kell említenünk azon már sok alkalommal tapasztalt tényt, hogy a mi tornatanáraink és iskolaorvosaink ahelyett, hogy vállvetve dolgoznának az iskolai testnevelés érdekében, mindenkor bizonyos animozitással kerülnek egymás mellé. E ténynek magyarázatául az szolgálhat csak, hogy sem a tornatanárképzés nem eléggé orvosi és az iskolaorvosi képzés még kevésbé tornatanári. Ebből következik aztán, hogy nemhogy egymást támogadnák, hanem egymás munkáját rontják.

A tornafelügyelői próbaintézmény hova fejlődéséről most nem is szólunk, örömmel jegezzük fel, azonban Jubának a mi nézetünkkel teljesen egyező felfogását a tornatanárképzésről: a tornatanárképzést államivá és a tani-

tást minden tekintetben eredményesebbé kell tenni; a képesítést két évi rendes oktatás után több neveléstani, több gyakorlati ismeretek nyújtásával kell még jobbá tenni.

Viszont az iskolaorvosi intézmény bírálatajánál és fejlesztésénél Maurer mond nagyon megszivlelendő igazságokat: az orvos legyen szorosabb viszonyban az iskolával, látogassa a tornaórákat, Ehhez még hozzá teszszük, hogy az orvos értsen is a tornázáshoz.

A legnagyobb tudásu orvosok egyikétől hallottuk, hogy általában baja az orvosképzésnek, hogy a testgyakorlatokkal orvosi szempontból az egyetemen épen nem foglalkoznak. Hogy tudjon a gyógytornával is alig ismerős orvos a tornatanár tanácsadója lenni, ha maga még az iskolai gyakorlatokat sem ismeri?

A tornatanárok és iskolaorvosok fizetéséről hangoztatott jogos kívánságok is bizonyosan nemsokára méltányos módon megfognak oldatni, mert azt senki sem tarthatja méltányosnak, hogy a hivatalnoki pályán hasonlófoku képzettségűek több fizetést kapjanak, mint a test és lélekölő munkát végző, halálukig munkálkodó tornatanárok.

A játékdélutánokról, a versenyekről a vitatkozók felfogását egyben-másban nem helyeseljük. A tornafelügyeletet azonban mindenesetre fenntartandónak és fejlesztendőnek tartjuk;

a módokról még lesz alkalmunk az eddig közlötték után hozzá szólni.

Korainak véljük még az állami tornatanár képzés, a tornafelügyelet, a közoktatási tanács és a központi szakreferens ügyének mikénti kapcsolatáról beszélni, ám az bizonyos, hogy itt a kontaktust meg kell alkotni.

Örömmel kell azt is tudomásul vennünk, hogy újabban a napi lapok, de főleg az „Egyetértés“ Bokor József dr.-nak, a tanügyi rovat vezetőjének jóindulata folytán a testgyakorlatokkal alaposan foglalkozik, s a kívülről jövő cikkeket is közli. Csak ily munkásság útján lehet a nagy közönség érdeklődését a mi ügyünk iránt felkelteni, mitől pedig legnagyobb részben várhatjuk nemzeti erősödésünket.

Az ének és egészség

Nagy Sándor aradi tanár kezdeményezése.

A „Magyarország“ a minapálán megemlékezett arról, hogy egy lipcei orvosi folyóirat milyen lelkes dicséretét zengette az éneklésnek. Az az orvos, aki az idézett cikket írta, felsorolja az ének előnyeit, hatását az egészségre. Elmondotta, milyen jótékonyan hat a tüdőre s a test egyéb szerveire, milyen hathatós védőeszköz a tüdő és a szív betegségei ellen. Végül pedig oda konkludált, hogy már az elemi iskolákban is naponta legalább egy órát kellene az éneklésre szánni, a középiskolákban pedig a testi nevelésre, a tornázásra kijelölt iskola egy részét kellene egyuttal ez éneklésre is felhasználni.

A német doktor kétségtelenül helyes nyomokon jár, amikor így lándzsát tör az ének mellett, amelyről már eddig is tudtuk, hogy nemesak a kedélyt vidámitja, nemesak az esztétikai érzést erősíti, s a lelket nemesíti, hanem edzi a testet is. Ha valami nagy ujságot nem mond is, de alaposan megokolt állásfoglalása alkalmas arra, hogy az egész művelt világon fokozottabb mértékben terelje a figyelmet, különösen a gyermekek és tanuló ifjak énekeltetésére, s ez mindenestre érdem.

Hogy nálunk, a mi gyermekeink testi nevelésének vezetői között is voltak már olyanok, akik ugyanarra a konklúzióra jutottak a torna és az éneklés közötti kapcsolatot illetőleg, mint a német doktor, ennek bizonyossága Nagy Sándor, aradi tornatanár a „Magyarország“-hoz intézett levele. Ebből a levélből közöljük a következő részleteket:

Teljesen osztom a lipcei orvos nézetét az éneklésre vonatkozólag annál is inkább, mert én már régóta alkalmazom az éneket tornatanításomnál, s annak

higiénikus hasznát és a hazafias érzelmeket fejlesztő, előmozdító hatását nagyra becsülöm.

Az én növendékeim a szabadgyakorlatokhoz mindig valamely hazafias dal éneklése mellett vonulnak fel, például a „Klapka“-indulóval. Érdekes a megfigyelésre, hogy már az első osztályu gimnáziumi tanuló mily lelkesedéssel és katonás lépéssel jár ilyenkor s amellet tele tüdővel, vidáman fujja az éneket. De vele együtt énekl az a román gyermek is, aki pedig először nem akart énekelni, de társainak heve csakhamar magával ragadja s akkor már önkénytelenül velük együtt énekl az refraint: „ez lelkesíti csatára a magyart!“ Eltekintve az egészségügyi hatástól, milyen hatalmas erkölcsi értéke és hazafias érzelmeket fejlesztő ereje van az ilyen rendgyakorlatnak!

A véleményem az, hogy egyáltalában mindenütt énekl kellene a tornázást egybekötöni, de nem hetenként kétszer, hanem mindennap egy órában, akkor lehetne aztán ideális eredményt elérni s testben-léleken egyformán fejlett és erős nemzedéket nevelni.

Európa művelt nyugoti nemzeteinek testi nevelésénél az ének nagy szerepet játszik s különösen a svéd és angol nemzet nagy gondot fordít az éneklésre. Angolországban az éneklés alatt az iskolaterem ablakait kinyitják, hogy az oxigéndus levegő erélyes belélegzésével a tüdő életkapacitását minél magasabb fokra emeljék.

Az amerikai Egyesült-Államok viszik azonban ezen a téren a vezető-szerepet. Az iskolákat ott nagyobbára úgy építik, hogy az osztályokat eltolható közfalak kötik össze egymással. Reggel és délután az első tanítási órák előtt a közfalak szétválnak, behozzák a csillagos lobogót s az összes tanulók felváltva, harmónium-kíséret mellett elénekelik a nemzeti Himnuszt. Ugyanez történik a tanítás végeztével is. A hazafias érzelmek ápolására, az együvé tartozás érzetének fejlesztésére és a bajtársi szellem növelésére mily hatalmas eszközük volna a magyar iskoláknak is hasonló eljárás mellett!

Midőn ezelőtt két és fél évvel a darabontok uralma letört hazánkban s a nemzeti kormány vette át az uralmat, örömmámorban uszott az egész ország s vele együtt a magyar Golgota: Arad is! Ezt megelőzőleg azonban szomorú márczius idusára virradtunk mi aradiak. A tizenhárom vértanu városának közönsége levert kedélyvel, szomoruan és csendben ünnepelte meg márczius 15-ét.

De annál lelkesebben tüntetett a tanuló ifjuság. S tanítványaim nemzeti kokárdával mellükön jöttek le a tornaacsarnokba.

Ettől az időtől fogva s a darabont kormány rémuralma megtörésének emlékére minden hónap első tornaórája előtt minden osztályban elénekeljük a Himnuszt s növendékeim már előre figyelmeztetnek, hogy énekelnünk kell. De lehetne ezt minden tornaóra előtt is énekelni, úgy amint azt az amerikaiak teszik, sőt

minden reggeli tanítási óra előtt a diszteremben összegyűlhetne a tanuló ifjuság s az intézeti nemzeti lobogó alatt elénekelhetné a magyar nemzet imáját, a Himnuszt és a Szózatot.

Ennek az eszmének propagandát kell csinálni az illetékes körökben, hogy a testi nevelésre szánt órákat megszorítsuk, azokat énekkel társítsuk, minek segítségével a magyar nemzetnek testben, lélekben és jellemben erős és munkaképes nemzedéket nevelünk, ami ismét az erkölcsi és anyagi jólétnek újabb forrását nyitja meg előttünk.

A levélíró, mint látjuk, az éneklés egészségügyi haszna mellett még egy másik momentumra is rámutat, tudniillik arra, hogy a tornával egybekötött éneklés milyen alkalmas lehet a nemzeti szellem támogatására, a hazafias érzések felkeltésére, erősítésére és állandó ébrentartására. S hogy ez nálunk milyen fontos momentum, különösen a nemzetiségi vidékeken, azt senki sem vitathatja el s bizony csak a legmelegebben ajánlhatjuk a közoktatásügyi kormányzat jóindulatába az iskolai éneklést, mint a torna és általában a testi nevelés kiegészítő részét.

Iskolák, főiskolák.

A svéd iskola a magyar középiskolákban. A minden nemes és jó iránt érdeklődő vallás- és közoktatásügyi miniszterünk egyes intézkedéseivel már eddig is több ízben tanujelét adta, hogy mennyire szíven viseli hazánk ifjuságának testi nevelését. Ennek érdekében legújabbán is jónak látta, hogy mostanán sokat hangoztatott svéd tornarendszert tanulmányozás tárgyává tésse; melynek tanulmányozására Dán-, Svéd- és Norvégországba dr. Cselöteyt és dr. Ottó Józsefet küldte ki.

A kiküldöttek beszámolván tapasztalataikról s Apponyi látva e rendszer előnyeit, 110,065. szám alatt kelt rendeletével azonnal intézkedett, hogy a szükséges tornaszerek mihamarabb elkészíttessenek és hogy az eddigi rendszer érintetlenül hagyása mellett a svéd gimnasztika is minden torna-óránál legalább 15 percig elővételék és tanítassék.

A rendeletet s az ahhoz csatolt gyakorlat-anyagot áttanulmányozva, de egyes dolgokban dr. Ottótól is tájékozást nyerve, mondhatom, hogy a Ribbstol, Bom és Bänk svéd szereken az ideális tömegtornáztatás végre érvényesülhet. Ez eddig megközelíthetőleg csak tágas s a legjobban berendezett tornatermekben volt lehetséges; de ezekben is legfeljebb 8 tornászt foglalkoztathattunk egyszerre. Az így végzett 3—4 gyakorlat bizony nem volt elegendő a fejlődő ifjunak s a célt — hogy a tornázással tehát a testi munka által ellensúlyozzuk a szellemi munkával járó túlerőltetést — csak részben érthetjük el.

Az említett svéd tornaszereken a tágas tornatermekben egyszerre az egész osztályt foglalkoztathatjuk s mind oly gyakorlatokkal, melyek — mint a rendelet helyesen mondja — hivatva vannak főleg az emberi test alapját képező csontvázat, gerinczet helyes irányban képezni, rögzíteni s fejleszteni.

A svéd tornarendszer szabadgyakorlatai nem oly energikusak s a szemnek nem oly tetszetősek, mint az eddigiek, tehát a tömeges bemutatásra nem oly alkalmasak, mégis elvitázhatatlan, hogy testfejlesztő hatásukban sok esetben felülmulják azokat. A tornász ezek becsét felfogva, minden segédeszköz nélkül szívesen üzi azokat odahaza is.

Az angolnak, a németnek és svédnek évszázadokon át meggyökeresedett rendszere van, nekünk magyaroknak ezekből kellett és kell kiválasztanunk vérmérsékletünknek legmegfelelőbb sportnemeket s e kevérből fog kialakulni, mert ősi előképességeink megvannak hozzá — a hatalmas, idegeneket verő magyar nemzeti sport.

E nemzeti sport kiépítéséhez nagyban járul hozzá Apponyi e legújabb rendelete, miért is csak köszönet és hála illetheti a magyar ifjuságért rajongó minisztert.

Mihnyay Gyula.

A Magyar Atlétikai Szövetség iskolai testnevelési szakosztálya. A M. A. Sz. legutóbb tartott tanácsülésén olyan intézmény létesítésére határozta el magát, amely hivatva lesz a magyar testi nevelés jövőjét modern alapokra fektetni. A M. A. Sz. megalakította iskolai testnevelési szakosztályát. Az új szakosztály megteremtője és vezére maga Bárczy István dr., a székesfőváros polgármestere, a M. A. Sz. elnöke, a kinek tetteje a legjobb garancia arra nézve, hogy az új intézmény által felkarolandó nevelési eszmék diadalra fognak jutni. Bárczy az ülésen nagyhatású beszédben konstataulta, hogy hazánkban a gyermeknevelés terén általában nagy fejlődés és fellendülés tapasztalható, de míg egyes nevelési szakokban, például az iskolai rajzoktatás vagy a művészeti nevelés terén világszerte elismert sikerekre tudunk hivatkozni, addig a testnevelés körében még mindig a régi nyomokon haladunk, olyan nyomokon, a melyeket a művelt külföld legtöbb állama már elhagyott. Az iskolai testnevelés nagyon rászorul arra a reformra, amely a M. A. Sz. szemei előtt lebeg. Szabad levegő, napsugár, szabadtéri mozgás és játékok kellene az ifjuságnak és kell, hogy ezt a szellemet és irányt most már mielőbb bevigyük az iskola életébe. Ennek a nagy és szép feladatnak megvalósítását várja a szakosztálytól, a melynek működése elé bizalommal tekint. A szakosztály helyettes elnökévé Gerenday György dr.-t, előadóivá Gerentsér László dr.-t és Karafiáth Jenő dr.-t választották meg. Az új testület magában a bizottságban vitatja meg az iskolai testnevelés reformkérdéseit és a külföldi rendszereket és javaslatokat készít; másrészt a nyilvános felolva-

sások és viták keretében a nagyközönség előtt tárgyalja meg a legfontosabb és a közvéleményt legjobban érdeklő iskolai testnevelési kérdéseket.

Intézeti uszóverseny. Az V. kerületi gimnázium mult vasárnap délután 6 órakor jól sikerült intézeti uszóversenyt rendezett a Rudasfürdő uszócsarnokában.

A részletes eredmény a következő:

I—II. oszt. versenye. 40 méter.

1. Bruckner István (I. oszt.) 40 mp.
2. Sommel Jenő (I. oszt.)

III—IV. oszt. versenye 40 méter.

1. Roth Marcsi (III. oszt.) 29 mp.
2. Pernyész János (III. oszt.)

V—VIII. oszt. versenye. 80 méter.

1. Strasser Bódog (VII. oszt.) 1 p. 04¹/₅ mp.

Az V. ker. gimnázium bajnoksága. 100 méter.

1. Pető Pál (VIII. oszt.) 1 p. 15 mp.

Melluszás. 60 méter.

1. Pöltzl Jenő (VI. oszt.) 51¹/₅ mp.
2. Mauthner Nándor (VII. oszt.)

I—IV. oszt. handicap. 40 méter.

1. Roth Marcsi (III. oszt.) 6 mp. hátrány, 56 mp.
2. Schreyer Rezső (IV. oszt.) scrath.

V—VIII. oszt handicap. 60 méter.

1. Kőrösi Pál (VIII. oszt.) 10 mp. hátrány 1 p.
2. Faludi Ferencz (VI. oszt.) scrath.

Hátonuszás. 60 méter.

1. Pető Pál (VIII. oszt.) 50 mp.

Melluszás-handicap. 100 méter.

1. Pöltzl Jenő (VI. oszt.) 15 mp. hátrány, 1 p. 53 mp.
2. Bäck Imre (VII. oszt.) 8 mp. hátrány.

Labdarugás.

A margitszigeti ezüstlabda (Az 1908. évi forduló.)

A margitszigeti ezüstlabda 1908. évi nevezési zárlista kitünően sikerült; a jelentkezettek sorában minden jeles csapatunkat ott találjuk. Az ezüstlabdára, a melynek idej védője a Magyar Athletikai Club, a következő kilencz csapat nevezett:

Budapesti Athlétikai Klub
Budapesti Torna-Club
Ferenczvárosi Torna-Club

33 Football-Club

Magyar Athletikai Club

Magyar Testgyakorlók Köre

Műegyetemi Athletikai és Football-Club

Törekvés Sport-Egylet

Ujpesti Torna-Egyesület.

Miután a nevezések száma páratlan, az osztályozó mérkőzések előtt selejtező mérkőzést kell tartani, a melyet sorhuzás utján az:

Ujpesti T. E. — Műegyetemi A. F. C.

fog lejátszani és annak győztese kerül azután az osztályozó mérkőzésekbe, amelyek sorsolás alapján a következő párosítást eredményezték:

A) Magyar Athletikai Club — 33 Football-Club.

B) Ferenczvárosi T. C. — a selejtező mérkőzés győztesével.

C) Magyar Testgyakorlók Köre — Budapesti Athletikai Klub.

D) Budapesti Torna Club — Törekvés Sport-Egylet.

A MAC. — 33 FC. már meg is állapotott osztályozó mérkőzésének terminusában, amely február 23-ika.

Az osztályozó mérkőzések lejátszása után következnek az elő-döntőmérkőzések, amelyeknek a párosítása a következő:

D) osztályozó mérkőzés győztese — C) osztályozó mérkőzés győztesével.

B) osztályozó mérkőzés győztese — A) osztályozó mérkőzés győztesével.

A döntő mérkőzésben végül a két eldöntő győztes csapat fog találkozni.

A december 7-en lefolyt ezüstlabdasorsolás alkalmával egyszersmind megválasztották a margitszigeti ezüstlabda 1908. évi tisztikarát, mely a következő: elnök: Friedrich Nándor; bizottsági tagok: az adományozó részéről Polónyi Dezső dr., a MAC. részéről Zuber Ferencz, a mérkőző egyesületek részéről Iszer Károly (BTC.) és Kiss Gyula (33 FC)

A bécsi football-szövetség estélye. Az osztrák labdarugó-szövetség erős kézzel lát munkához, hogy a a bécsi mérkőzéseken előforduló csunya botrányoknak véget vessen. A Vienna—Germania közti mérkőzésen a félidőben tudvalevőleg összeverekedtek a két csapat játékosai. — A szövetség König Ödönt és Andreacht, a Germania tagjait találta a főbünösöknek és az elsőt április végéig, a másikat május 15-ig a játéktól eltiltotta.

Az angol liga eredménye. Az utolsó liga mérkőzések igen rossz időjárás mellett tartattak, ami igen befolyásolta az eredményeket. Csak így volt lehetséges, hogy az egykor oly hatalmas és erős Aston Villa 5:0

arányban szenvedett vereséget Liverpooltól. E mérkőzés elé tekintettek legnagyobb érdeklődéssel és Aston Villa hívei, kik tömegesen jelentek meg e mérkőzésen, igen erősen tüntettek a bíró ellen, amiért a dolognak az angol szövetség előtt lesz folytatása.

A december 7-iki eredmények:

Chelsea — Manchester City 2 : 2.

Bolton Wanderers — Woolwich Arsenal 3 : 1.

Sheffield United — Preston North End. 2 : 0.

Nottm Forest — Notts County 2 : 0.

Newcastle United — Everton 2 : 1.

Bury — Middlesbrough 2 : 0.

Manchester United — Bristol City 2 : 1.

Liverpool — Aston Villa 5 : 0.

Sunderland — Birmingham 2 : 0.

Blackburn Rovers — Sheffield Wednesday 2 : 0.

A berlini válogatottak mérkőzése. Karácsony másodnapján lesz, mint minden évben, úgy az idén is Berlin észak és déli városrészeinek mérkőzése, mely nagy sportesemény. A csapatokat most állította össze a két fiókszövetség, a Berlin északi és a Berlin déli, mely együttvéve képezi a Verband Berliner Ballspielvereint

Torna, atletika, vivás

A Kőbányai T. E. tornaversenye. A Kőbányai Torna-Egyesület mult vasárnap délután a Nemzeti TE. Szentkirályi-utcai helyiségében tartotta meg országos tornaversenyét, amelynek egyetlen pontja a KTE nyári tornaünnepélyéről elmaradt, illetőleg óvás folytán megismételt junior hatos korlát-csapatverseny volt. A Postások csapata, amely ellen az óvást annak idején beadták, fényesen rehabilitálta magát, mert a versenyt ezuttal is megnyerte. A részletes eredmény a következő:

Junior hatos korlát csapatverseny.

1. Budapesti Posta- és Távirdatisztviselők Sportegyesülete (csapatvezető: Kőszegi, Gellért, Lolok, Balázs, Szendrői Hirka) 27³/₄ pont.

2. Óbudai Torna-Egyet 26¹/₃ pont.

3. Magyar Testgyakorlók Köre 24¹/₄ pont.

Indultak még: Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Sportesportja, Nemzeti Torna-Egyet és a III. kerületi Torna- és Vivó-Egyet.

A Silberer-vándordíj. A Wiener Athletiksport-Club vasárnap délelőtt 11 órakor rendezte az őszi idényen programjáról lemaradt 100 yardos Silberer-vándordíjat, amelynek védője Radóczy Károly, a MTK. tagja volt. A legnagyobbfoku sportszerűtlenségre vall, hogy Bécsben még december hónapban is rendeznek athlétikai viadalt, amivel nyilván a magyar athléták érvényesülését akarták lehetetlenné tenni. A döntőfutam-

ban Schöneckert, saját egyesületének sprinterét 5 yarddal engedte kiugrani, úgy, hogy a többi futók természetesen már nyomába se jöhettek. Az időmérők ezt a baklövést még tetézték azzal, hogy a győztesnek 10 mp.-es időt mértek, ami lehetetlen jó eredmény.

A Budai Torna-Egyet közgyűlése. A Budapesti (Budai) Torna-Egyet mult hó 23-án este fél hét órakor saját helyiségében Kollár Lajos királyi tanácsos elnöklése alatt tartotta meg a tagok nagy részvétele mellett harminczharmadik rendes közgyűlését. A napirendre kitűzött tárgyak közül a választmány jelentésének, valamint az építő bizottság jelentésének előterjesztését egyhangulag tudomásul vették, hasonlóképpen az 1906—1907. tornaévre vonatkozó pénztári kimutatást, vagyonmérleget és felügyelő bizottsági jelentést, ugyszintén az 1907—1908. tornaévre vonatkozó költségvetés-megállapítást is. Az indítványok során különös fontossággal bírt az egyesületi egyenruha végleges megállapítása.

Megválasztottak: Elnökül Kollár Lajos; alelnökökül Demény József és Wein Dezső dr. Választmányi tagok lettek: Andor Endre dr., Antalffy Andor, Argay János, Bánlaky Adorján, Beke Lajos, Bendl Alajos (uj), Bedócsi Béla, Bodrossy Dénes, Conrad Dezső, Czölder János dr., Dánér Béla (uj), Dunay Bertalan, Fűszfás Ferencz, Galambos Ede, Harrer Ferencz dr., Holfeld Henrik, Imreh Albert, Kádár Gusztáv, Kleeberg Vilmos, Krenedics Gyula, Machovich István, Makucz Arthur dr., Marsovszky Miklós, Papp Vilmos dr., Radanovics Kozma, Schubert József dr., Sorgó Miklós, Takács József, Vidovics Rókus és Weltstein Gyula. Felügyelő-bizottsági tagokul megválasztottak: Bartalics Aladár, Gruber Román, Kneifel Antal, Paraszthy Pál és Seitl Jenő (uj).

A Padoubny—Cziganievicz birkozóverseny. A nálunk is megfordult Padoubny és Cziganievicz a napokban a londoni Pavillon-színházban rendkívül érdekfeszítő küzdelmet folytattak egymással. A színpadon maga Hackenschmidt ügyelt fel a birkozó-szabályok pontos betartására. Hackenschmidt Padoubnyt többször figyelmeztette, mert fejfel ment Cziganievicz arcának, ki Londonban most „Zbysco“ néven, a keresztneven szerepel. Tizenöt percnyi szünet után viszont Cziganievicz dolgozta meg fejfel az ellenfelét. Huszonöt perc mulva Padoubny úgy meglökte ellenfelét, hogy figyelmeztették, ha még egyszer történik, diszkvalifikálni fogják. Ismét tíz perc mulva Padoubny gáncsot vetett Cziganievicznek s kidobta a szőnyegről. A küzdelem végén a két atléta oly izgatott volt, hogy egymásra akart rohanni, de szétválasztották őket. A közönség Cziganieviczet nagy óvációban részesítette.

Francia-angol atlétikai párviadal. A Párisi Racing Club de France és a cambridge-i egyetem atlétái között e napokban folyt le a minden évben megismét-

lődő atlétikai párviadal, amely ezuttal a francziák győzelmével végződött. A Racing Club de France atlétái ugyanis megnyerték a súlydobást, magas- és távolugrást, az 1609 és 4827 méteres síkfutásokat, míg a cambridge-iek a 100 yardos, a 402¹/₄ és 804¹/₂ méteres síkfutásban és a 120 yardos gátfutásban győztek.

Birkózás a londoni olimpián. A magyar állás pont a jövő évi olimpiai versenyeken újabb sikert aratott a birkózás terén. Az eredeti-szabály-tervezetbe csakis a catch-and-catch-rendszerű birkózás volt felvéve. Ez a stílus Anglián kívül sehol sem divatos, mert az egész testen mindenféle fogás meg lévén engedve, nélkülözi a klasszikus görög-római birkózás művészi finomságait. A Magyar Athletikai Szövetség a londoni bizottsághoz küldött átiratában kívánta a görög római birkózás felvételét, amelynek, mint a régi görög olimpiádok legklasszikusabb versenynemének, hiányoznia nem szabad. Az angol bizottság most magáévá tette ezt az álláspontot és felvette a görög-római klasszikus birkózást is. Ezzel a magyarok érvényesülésének esélyei jelentékenyen emelkedtek, mert birkózóink a világ amatőr-birkózó sportjában az elsők között foglalnak helyet.

Torna és birkózás a Budapesti Athletikai Klubban. A hideg időjárás beálltával a B. A. K. atlétái is a Dohány-utca 32. sz. alatti tornaterembe költöztek be, a hol a nagyszámu tornászgárda rendkívül élénk életet teremtett. A téli nagy tornaversenyekre való készülést teljes erővel folyik Erődi Ödön tornatanár művezető szakértő vezetése mellett; a mintacsapat, valamint a tavaly általános feltűnést keltett buzogány-csapat is megkezdte a tréninget. Tornaórákat kedden, esütörtökön és szombaton este tartanak. Hogy nagyszámu birkózóit foglalkoztassa, a B. A. K. a tél folyamán két junior birkozó versenyt rendez. Szerződtette volt könnyűsúlyu bajnokunkat, jelenleg legjobb birkozó-mesterünket, Holubánt, aki a B. A. K. fényes birkozó-anyagát mindennap este 7-től 8-ig készíti elő a téli versenyekre.

A Fővárosi Vívó Club házi handicap-versenye. A Fővárosi Vívó Club november 27. és 28-án tartotta meg első házi handicap-versenyét, a melyen az idei évadban szépen megszaporodott vívó-gárda nagy számmal volt képviselve. Első lett Földes Dezső dr. második Sötér Gyula, kik előny nélkül indultak; a harmadik Stiller Mihály. A klubban a sportélet igen élénk s ezért a vezetőség elhatározta, hogy a versenyt havonként megismétli.

A boxolás világbajnoka. Burns canadai és Moir angol atléta hétfőn Londonban a boxolás világbajnokságáért vívott ki matchet. Tízszor csaptak össze az ellenfelek, a mig végül a canadai győzött, aki a hangzatos czimen kívül 2000 fontot (55.200 kor.) is nyert.

Uszás, evezés.

Nemzetközi uszóverseny karácsonykor. A Magyar Uszó-Egyesület december 26-án, karácsony másodnapján délután fél 4 órakor nemzetközi uszóversenyt rendez a Rudasfürdőben. A versenyek sorrendje a következő:

Kezdők versenye 40 mtr., melluszás főverseny 60 mtr., junior melluszás 60 mtr., staféta-verseny háromszor 40 mtr., (mell, hát és magyar tempó), 100 mteres juniorverseny, tányérkeresés, 60 mteres handicap, plunging. hátonuszás főverseny 100 mtr., hölgyek versenye 40 mtr., buváruszás, a Magyar Uszó-Egyesület 100 yardos bajnoksága, hölgyek versenye 40 mtr., 200 mteres főverseny (titkos handicappal), középiskolai tanulók versenye (I—IV. oszt. 40 mtr., V—VIII. oszt. 80 mtr.) hölgyek hármas staféta-versenye 60 mtr., külföldiek versenye 60 mtr., müugrás, nemzetközi vizipólómérkőzés az I. Wiener Amateur Schwimm Club és a Magyar Uszó-Egyesület csapatai között.

Nevezések december 19-ig esti 8 óráig Schubert Alfréd egyleti tilkár (VI., Teréz körút 24/a, Edison kávéház) küldendők.

A BAK. nemzetközi uszóversenye. A Budapesti Athletikai Klub december 22-én, vasárnap délután 5 órakor a Rudasfürdő uszodájában nemzetközi uszóversenyt rendez a következő sorrenddel:

Középiskolai tanulók versenye háromszor 20 méter (mell-, hát-, magyar-tempó), háromszor 40 méteres junior staféta, 100 méteres főverseny, hátonuszás 60 méter, külföldi vendégek versenye 100 méter, juniorverseny 60 méter, 500 méteres főverseny, melluszás-handicap 140 méter, háromszor 40 méteres staféta (mell-, hát-, magyar-tempó), 100 méteres melluszás-főverseny, 200 méteres uszás (bajnokok kizárásával), 60 méteres handicap, 14 éven aluliak versenye 60 méter, hölgyek versenye 60 méter, vizipóló-mérkőzés.

Dijazás: diszitett ezüst, nagy ezüst, ezüst és bronz-érmek. Nevezések Sárlos Dezső czimére (V. Honvéd-utca 28. III. 2.) küldendők.

A Magyar Könyvtár jubiláris sorozata. Az olcsó és jó könyveknek az a nagyértékű gyűjteménye, mely „Magyar Könyvtár“ czim alatt országszerte ismert és népszerű, most töltötte be fennállásának tizedik esztendejét és egyuttal most bocsátja közzé az 500-adik számmal jubiláris sorozatát. A vállalatnak ugy kiadója, a Lempel-Wodianer czég, mint szerkesztője, Radó Antal, méltó önértékeléssel tekinthetnek végig azon a diadalmas pályán, melyet a „Magyar Könyvtár“ ez idő alatt megfutott. Azt a programot, melyet maguk elé tűztek — a magyar közönségnek olcsó áron jó szépirodalmi és ismeretterjesztő olvasmányt adni — oly kiváló sikerrel bírták megvalósítani, a mely szinte

páratlan az ilyenmü vállalkozások történetében. A magyar belletrisztikának alig van oly jelese, melyet e gyűjtemény be nem mutatott volna közönségének. Elterve a hasonló külföldi kollekczióktól, melyek jobbára csak oly szerzőket vesznek fel, a kiknek munkái után már nem jár honorárium, a „Magyar Könyvtár“ megszerezte élő nagy íróink számos művének kiadási jogát is, s az elhunyt nagyok közül azokét is, a kiknek szerzői joga még védve van. Így Arany Jánosnak majdnem minden munkáját közölhette, Jókaitól, Mikszáthtól is nagyon sokat. A külföldi szépirodalom ismertetése körül is jelentékeny szolgálatokat tett. Mindig iparkodott aktuális lenni és a legujabb írókat is hozzáférhetővé tenni közönségének, a mellett azonban soha sem közölt alantas színvonalu dolgokat, akkor sem, ha kelendősegre csábíthattak, nem közölt erkölestelen, ledér és léha műveket, hanem úgy válogatta meg anyagát, hogy a „Magyar Könyvtár“ címet bizvást kibővíthetné a családi jelzővel ismeretterjesztő munkái között is igen sok a becses: írói monografiák, jeles szónoki művek, klasszikus történetirók, uti levelek stb. A középiskoláknak meg épenséggel nélkülözhetetlen olvasmányokat nyújtott egyrészt a magyar történet fontos forrásműveinek gondos kiadásával, másrészt nemcsak a nemzeti, hanem az ó-klasszikai és a modern irodalmak számos remekének közzétételével is. Örömmel köszöntjük hát a „Magyar Könyvtár“ t pályafutása ez ünnepén, s kívánjuk, hogy az a közkedveltség, melyet meg birt szerezni, ezentul is hü kísérője legyen!

Az új sorozat első száma Beöthy Zsolt három irodalomtörténeti dolgozatát adja „Költők és hősök“

czimmel. Beöthy neve diszlett már a vállalat első számán is, a hol Katona „Bánk bán“-ját látta el bevezetéssel és erre való emlékezéssel kérte a vállalat tőle, mint egyik leghűbb munkatársától, e jubiláris szám anyagát is.

A három munkát közül, melyek e kis füzetben össze vannak foglalva, a legszebb az, amely a kurucz-költéssel foglalkozik; de a másik kettő is. („A magyar irodalom a mohácsi csatában“ és „Kazinczy rabságáról“) ép oly magvas, a milyen tökéletes művészi formájú. Az újabb magyar belletrisztikát a sorozatban Krudy Gyula képviseli, a kitől „Hét szilvafa“ czimmel néhány pompás történet jelenik meg a vidéki dzsentri életéből, melyet kevés írónk ismer oly kitűnően és kevés tud oly józúen, annyi gyöngéd humorral festeni, mint ő.

A külföldi munkák sorát Daudet és Wilde gyarapítják — amaz egyik legszebb munkájával, a „Művészházasságok“ című elbeszélésekkel, melyeket Elek Arthur fordított le nagyon szépen, a másik pedig híres aforizmáival, melyek Radó Teréz kitűnő magyarításában jelennek meg. Mind a két füzet bizonyára a „Magyar Könyvtár“ legkelendőbb számaihoz fog tartozni. A jelen sorozattal együtt jelent meg a gyűjtemény jubiláris jegyzéke, melyben a lajstromon kívül két értékes cikk is van; az egyik a vállalat történetét ismerteti, a másik pedig szózat az ifjúsághoz. Ezt a jegyzéket minden könyvkereskedőnél ingyen lehet megkapni és szívesen megküldi a kiadó cég is: Lappel Róbert (Wodianer F. és Fiai) Budapest, Andrásy-ut 21. A „Magyar Könyvtár“ egy-egy száma 30 fillér.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lekések-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, **nyugdíjjogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak** és magánosoknak $\frac{1}{4}$ —20 évig terjedő időre havi, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enquéte értelmében tőkésitem a jövedelmet.

4%! **4%!** **4%!** **4%!**

Jelzálog hitel!

300 koronától feljebb I. II és III. helyre, földek-, városi- és vidéki házak, nyaralók, **gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványvizek és egyéb források és kőbányákra**, a becsérték $\frac{3}{4}$ részéig.

Építési hitel!

építésfélben levő ingatlanokra **2—3 részletben**, oly arányban a a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadósságok konvertálása!

Előnyösen! **Szolid** alapon és **gyorsan** eszközlöm mindezen fenti műveleteket elsőrangú bel- és külföldi intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust.

Válaszbélyeg melléklendő!

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, V., Koháry-utcza 19.

Telefon-Interurban 46—31.

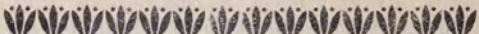
PÉNZ!

PÉNZ!

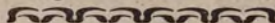
A Magyar Nép Művészete

szakértők és művészek
közreműködésével írta

MALONYAY DEZSŐ.

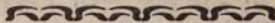

ÖT KÖTETBEN, TOBB SZÁZ
POMPÁS SZINNYOMATÚ
TÁBLÁVAL ÉS MŰMELLÉK
LETTEL; EZREKET MEGHA-
LADÓ A SZÖVEG KÖZÉ
ccc NYOMOTT KÉPPÉL. ccc

KIADJA:
A
FRANKLIN-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

A most megjelenő első kötet a kalotaszegi vidéket, annak népét, viseletét, falusi életét, építészetét pásztor- és iparoskészségeit, házi iparművészetét (szövés, fonás, varrás, himzés, agyag-, fa-, csont-, bőr-, fémművesség, szobrászat stb.), templomait, temetője művészetét s népies eredetű műemlékeit ismerteti.

Az ezrekre menő illusztrációk a helyszínen gyűjtött és készült rajzok, tervek, fényképek kitűnő reprodukciói. A fej- és zárólécetek, szövegképek, műmelléletek, színes műlapok sokasága olyan változatossá teszik a munkát, hogy hozzá hasonló gazdaságú eddigelé nem jelent meg a magyar könyvpiaczen.

A II. kötet az erdélyi székelység és Toroczko, a III. a duntúli magyarság, a IV. és V. pedig a Nagy-Alföld, a Felvidék és az északkeleti Hegyalja népének művészetéről fog szólni

A munka albumszerű nagy kvartalkú kötetekben, rendkívül finom papíron, ritka szép betűkkel jelenik meg.

az öt kötetből álló fényes
(kiállítású mű ára diszes)
((kötésben 120 korona.))

Megrendelhető két koronás havi
részletfizetés ellenében is.

LAMPEL R.

könyvkereskedése.

(WODIANER E. és FIAL) részvénytársaságnál Budapest,

VI., Andrassy-út 21.

és minden könyvkereskedésben.

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Égész évre ... 8 kor.

=====
Egyes szám 40 fill.
=====

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Ferencz-körnt
31. szám, I. em.

=====
Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Cl.

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Pányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kallói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoralfajhelyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegyl.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujv. déki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsonbolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Testi nevelés az internátusokban

A mult és jövő iskolája, az internátus a mi szempontunkból is a legtöbb figyelemre méltó, mert az ily iskolákban lehet a tanuló testi nevelését a legtökéletesebbé tenni. A multban az internátus azért volt szükséges és nélkülözhetetlen, mert a kevés iskolába a távol lakó tanulók nem járhattak s a szülői házat jobban helyettesítette, mint az idegen otthon. Most pedig mindjobban azért lesz szükséges, mert az otthon elveszti a nevelésre szükséges melegséget, erkölcsi tisztaságot és a hozzá való értést. A mai apa és anya a legtöbb esetben csak alig ér rá a gyerekneveléssel foglalkozni s mindjobban az iskolától vár mindent. A bejáró iskola pedig nagyon örül, ha a tantervben kitűzött tanítási célzt úgy, ahogy megközelíti. Így aztán a nevelés egyik legfontosabb része, a testi nevelés sehol sem találja meg igazi gondozóját.

Iskolázásunk nevelési és tanítási eredménytelenségének egyik fontos oka, hogy a szülők inkább és inkább mindent az iskolától várnak. Látván, hogy gyermekeik mily sok időt töltenek az iskolában és mily sokat otthon könyveik mellett, gyermekeiket kárpótlandók, főleg csak kedvtöltő szórakozására gondolnak. Igaz ez különösen a jobbmodu

családok gyermekeire nézve. Az elkényeztetés a majomszeretet úgy testi, mint szellemi tekintetben sokat árt az ily gyermekeknek, mihez még hozzájárul az uri életre nevelés sok túlzása, a ruházkodási fényűzés, a pénz bősége, a nyelvi és zenei oktatás túlzása, a korai érettség fektelensége, a szerénység hiánya mind a jobbmodu gyermekek nevelésének kinövései. Mindezen bajok orvoslása csakis a jól vezetett internátus útján remélhető.

Más oldalról pedig a szegényebb családok tehetségesebb gyermekeinek volt és lesz az internátus az igazi iskolája. E szempontból nevezhető az ily iskola a jövő iskolájának, hol a kiváló tanuló az állam és társadalom gondozása mellett meg fogja találni otthonát.

A testi nevelés szempontjából az internátus a legtökéletesebb iskola, mert itt a gyermek egész élete az egészség és testi épség elvei szerint történhetik. Azért óhajtanók, hogy minél több ilyen iskola alakulhatna, hol a mult tanulságain, a régi magyar kollégiumok tradícióin, az angol ilynemű iskolák mintáján megteremthető volna a legtökéletesebb nekünk megfelelő iskola.

A testgyakorlatok az ily iskolában már a rendes mindennapi foglalkozások közé tartoznának; nem zavarnák a tanítást, de viszont a tanítás sem venné el a testi nevelésre való

időt. Ez iskolában egy-két bennlakó tanárnak mi gondja sem lenne más, mint a testgyakorlatok vezetése; munkájukat támogatná, hol szükséges, ellenőrizné az iskola mindennapos orvosa.

Az internátusokban volna csak megvalósítható, ha kellő módon szerveztetnék, hogy a tanulók mindig az évszaknak megfelelő testgyakorlatot üzzék. Természetesen a mai szűk helyre épített iskoláink közül alig egy pár volna alkalmas internátusoknak. Egészséges vidékre, széles nagy területre kellene építeni az új iskolákat, hol hatalmas játéktér, korcsolya-pálya, uszoda álljon a tanulók rendelkezésére.

Nálunk persze mindent az államtól várunk s el sem tudjuk képzelni, hogy egyesek, vagy a társadalom létesíthetne ily internátust. A kulturánk pedig minden téren csak oly foku, hogy üzletnek egyedül a tankönyvkiadás számítható. Az igaz, hogy vannak üzleti iskoláink is, de ezek még inkább üzletek, mint iskolák.

Nem tudja senki sem elképzelni, hogy Magyarországon valaki így, mondjuk, részvénytársasági drága iskolába azért iratná a fiát, hogy ott jól neveljék, tanítsák. Az iskolát mi csak ingyen vagy nagyon olcsó iskolának képzeljük, mely csak arra való, hogy hosszabb-rövidebb idő alatt valamiképen pályára képesítsen. Pedig ha volna egy, a gazdag fiuknak bár drága, de a szegény jó tanulóknak ingyen jól vezetett internátus akár részvénytársaság keretében is, ez a felfogás hamar megváltoznék.

Azért beszélünk részvénytársaságról, mert így még leghamarább lehetne állami pénz nélkül is internátusokat teremteni, de nem gondolunk itt a százalékokra számító üzletemberekre, hanem csak a mérsékeltén a kulturáért is lelkesedő pénzemberekre. A mi milliós embereink nem is olyan milliósok, mint az amerikaiak, meg nem is oly emberbarátok, hogy maguk állítanának fel internátusokat s így minden valószínűség szerint itt is az államnak kell majd az új internátusokat megalapítani.

A svéd tornáról.

A svéd tornarendszer tanulmányozására kiküldött jeles tornatanárunk, dr. Ottó József f. hó 18-án a Nemzeti tornaegyletben a svédek tornaszatáról felolvasást tartott s e rendszer szerinti tanítást az V. főreáliskola növendékeivel nyomban be is mutatta. Ottó felolvasásában szakszerűen fejtegette a rendszer előnyeit, nem zárkózott el azonban hátrányainak s hiányainak feltüntetésétől sem. Felolvasása és gyakorlati tanítása mind végig élénken lekötötte a nagy számmal megjelent szakemberek figyelmét s már most mondhatjuk, hogy ez e rendszerből kihámozott, vérmérsékletünknek megfelelő gyakorlatanyag kiegészítendő tornatanításunk anyagát s hézagpótló lesz középiskolai testi nevelésünknel.

A svéd torna egyszerű s nem mesterkél. Gyakorlatait tornászati előképzettség nélkül is mindenki hasznosan gyakorolhatja; teljesen a gyakorlati tapasztalatokon épült föl s lett rendszerre. Minthogy a legtöbb ember görnyedt testtel végzi a megélhetési adó testi és szellemi munkáját, főgondját a hát és gerinc nyújtása s egyenesítése képezi: e gyakorlatokkal ellensúlyozza a gerinc meggörbülését s elferdülését.

Hasonló a német tornarendszerhez: rend-, szabad- és szergyakorlatokból áll. A szép járásra különösen nagy gondot fordít. Szabadgyakorlatai lassuak, de igen testképző hatásuak s lassuságuknál fogva alkalmasak arra, hogy a tornászt gyakorlat közben, — ami igen fontos — mély lélegzetvételre utalják. Szabadgyakorlataik hiánya, hogy csak pusztá kézzel végzik: fokozatosság tehát bennök nincs. Társas szabadgyakorlatokra semmi gondot nem fordítanak, holott ezek az ifjuság társulására, együttvaló érzésére nagy befolyással vannak.

Szergyakorlatuk anyaga, — a mienkhez képest — kevés, de előnyük az, hogy mindig egy és ugyanazokat gyakorolva, tökéletesen elsajátíthatják azokat. Fokozatosság elve — könnyebbről nehezebbre — itt sincs betartva, mert a különböző koruak és neműek egy és ugyanazon gyakorlatokat végzik s ez lehet oka aztán annak, hogy Svédországban a felnőttek tornázása nagyon gyenge lábón áll. Időelőtt megúnják az egyformaságot.

Hogy tornázásuk egyhanguságát ők maguk is mennyire érzik, mutatja az a körülmény, hogy a német rendszerből átvették a bakon és lovon végezhető vegyes ugrásokat. Ezeket nagy örömmel végzik s láthatólag felvidulnak, felfrissülnek e gyakorlatoknál. Itt aztán tulásba is mennek mert még az elemi iskolákban is tanítják azokat. Az említett két német szeren más gyakorlatokat nem végeznek, már pedig e saltókat s bukfenezőző átugrásokat testnevelő hatásuaknak nem fogja senki sem tekinteni. Szertornázásuknak nagy előnye különösen az, hogy egyszerű speciális szereiken többeket is foglalkoztathatnak egyszerre.

Játékra és athletikai gyakorlatokra nagy súlyt nem fektetnek. Oka ennek abban kereshető, hogy már májusban a tanévet befejezik, az őszi és tavaszi hónapokban pedig 4—4 hétig fegyvergyakorlatokkal foglalkoznak s így erre idejük nincs. Télen azonban a különféle svéd hősportokat nagy szeretettel üzik.

Hogy mindezen körülmények dacára athletikai tudásukkal oly nagy feltűnést keltettek a legutóbbi világtornaversenyeken, abban leli magyarázatát, hogy nincs talán egy nemzetnek sem oly komoly ifjúsága, mint épen a svédeknek. Szerénysége mellett végtelen szorgalmas s szorgalmában kitartó: ha versenyre készül, szabályokat betartva, hónapokon át szorgalmasan trainiroz és ezt nem egyéni hiúságból, hanem hazája s nemzete dicsőségéért teszi.

Ez rövid vonásokban a svédek tornászásának ismertetése.

Tárgyilagosan bírálva e rendszert látjuk, hogy sok előnye mellett hiányai eltörpülnek, s oly gyakorlatokkal ismertet meg bennünket, melyeket részben nem is ismertünk, vagy ha ismertünk is, rájuk súlyt nem fektettünk. Be kell látnunk, hogy e gyakorlatok nélkül hiányos volt eddigi tornatanításunk, s ha ezt beláttuk, az ebből eredő tanulságokat ezután tanítasunknál nagy eredménynyel értékesíthetjük.

A járásra — melyet az utóbbi időben elhanyagoltunk — nagyobb súlyt kell helyezni. A svéd szabadgyakorlatokat teljesen átvehetjük, de az eddigiekkel kibővítve s a fokozatos haladás elvének megfelelően, kézi szerekkel is végeztessük. Szergyorlataikból azokat vesszük át melyeket eddig — mert nem ismertük — nem tanítottunk. Redukálnunk kell azonban a német szergyakorlatok nagy anyagát; ezt ifjaink legtöbbször úgy sem emészthette meg, s belőlük különösen azokat kiválasztani, melyeknek gyakorlási hasznuk van. Játékra és athletikai gyakorlatokra — melyeket a svéd speciális éghajlata és egyéb viszonyainál fogva, elhanyagol — ezután is gondot kell fordítanunk, mert ez, hogy úgy mondjam, életfeltételünk. E három rendszerből kell kialakulnia helyes irányban a magyar nemzeti sportnak.

Mindezen újítások azonban meddők s célra nem vezetnek, ha sürgős gondoskodás nem történik arra nézve, hogy ifjaink tégas, pormentes tornatermeket s megfelelő játszótereket kapjanak.

Közoktatásügyi kormányunk helyes gondolkodásában bizva, reméljük, hogy e hiányokon is segíteni fognak.

Michnay Gyula
tornatanár.

A középiskolai tornafelügyelet *)

Juba Adolfnak ezikkére óhajtok néhány rövid tárgyilagossággal megjegyzést tenni. Teszem azt függetlenül minden befolyástól, mivel nekem a kérdéses ügyben — tornafelügyelőről lévén szó — ha véglegesen rendezve lesz, állásom lekötött voltánál fogva semmiféle szerepem nem lesz.

Jubának a tornafelügyelet nem kell, egyrészt azért nem, mivel szerinte nincs rá elegendő idő, ha a játékdélutánokról is meggyőződést óhajtunk szerezni. Hát kérem szívesen, éppen a játék az, mely tornafelügyelőre nem szorul, sőt azt mondanám, hogy jóformán alig szorul magára a tanítóra is. A tornafelügyelők legkisebb dolga a játékdélután ellenőrzése. Ellenben egyik fontos kötelessége, a hivatott közegekkel karöltve, az esetleg hiányzó játszótérről gondoskodni, hogy legyen egy játszótér, hol az ifjúság tetszése szerint szórakozhatik. Ennek pedig utána járhat a felügyelő bármely időben, mikor iskolát látogat. Ha van alkalmas játszótér, az ifjúság önmagától verődik játzó-csoportokba s játszik minden kényszer nélkül, nem kell oda tornafelügyelő. Ezen évben Jubának ilyen formán önmagától elesik.

Másrészt azért nem kell Jubának a felügyelet, mert szerinte a tornafelügyelő a tornatanárt jó tanácsai meg nem változtatja s távozása után ismét folytatja majd régi eljárását azon reményben, hogy legalább több esztendeig békessége lesz.

Az ilyen cinikus érveléssel lehet a világ mindennemű felügyelete ellen érvelni, még a pénztárrovancsoló ellenőrzés ellen is. De talán csak vannak még kötelességtudó emberek, akik, ha gyengébbek hivatásuk teljesítésében, az ellenőrző közeg buzdítását és szaktanácsait megfogadják és sutba nem vetik és ha a sok között akadnak hivatásukat könnyelműen teljesítő, nem törődöm emberek, ezekkel a felügyelő jelentése alapján a felettes hatóság érdem szerint bánik el. A felügyelet ezenfelül módját fogja találni annak, hogy a gyengébb tanulást nem megint évek múlva, hanem ennél jóval kisebb időközökben megfigyelhesse s viszont a jobb viszonyok közt folyó tanításnak elegendő az is, ha huzamosabb időközökben kerül is felügyelet alá. A felügyelet nagyon szükséges és van is foganatja mindenütt, ahol lelkiismeretesen gyakorolják.

A világ egész társadalmi rendje általában véve merő felügyeleten alapul s felügyelet nélkül el nem képzelhető. Így vagyunk a tornával is. Az összes európai művelt népek testnevelése felügyelet alatt áll s nem azért van a felügyelet, hogy talán nem volna szükség rá, hanem azért, mivel ezt mindenütt nélkülözhetetlenek tartják.

*) Az „Egyetértés”-ből.

Arról vitatkozni, vajjon szükséges-e a tornafelügyelet vagy nem? most már túlhaladtott álláspont, aki a korral halad, azt kétségbe vonni nem fogja. A „Magyar Tornatanítók Egylete“ Treforttól kezdve minden minisztertől kérte, csak más alakban, mint a mostani. No de talán az is meglesz.

Szent igazság, hogy fő a jó tornatanító és a jó tanítás. De hol vannak csak csupa jó tornatanítók a világon? hol van csupa jó tanár, hol csupa jó doktor stb.? Vannak tanítók és tanárok, kik tárgyukat nem tudják és vannak orvosok is, kik tárgyukat nem tudják stb. És nincs iskola a világon, melynek tanulóin nagyon vegyes eredménnyel ne működnének a világban a tettek mezején; gyöngébb tehetségű elem mindig tulsúlyban lesz a világon. S ezek az állapotok megmaradnak mindaddig, míg az ember tökéletlen lény lesz a földön. Evvel szemben törekednünk kell becsületes és kitartó munkával a meglevő állapotok javításán vállalva dolgozni s akkor a viszonyok a lehetőség szerint javulni fognak, de sohasem javulnak annyira, hogy pl. a tanára alkalmazva a hasonlatot, a tornafelügyeletet fölöslegessé tennék.

Czikkiró burkoltan támadja a Nemzeti Tornaeget tornatanító-képzését, hogy mint magánintézet foglalkozik a tornatanító-képzéssel s kívánja, hogy az állam képezzen ki tornatanítókat. A mi tornatanító-képzésünk kezdetétől (1868) óta állami felügyelet alatt áll; azon óhajtás pedig, hogy az állam képezzen tornatanítókat, semmi biztosítékot nem nyújtana, hogy az állami képző tényleg jó vagy jobb tornatanítókat fog képezni. Így pl. a francia és angol központi tornatanító-képző intézetek az állam kezében vannak s ezen állami tornatanító-képzőkből kikerült tornatanítókat az iskolai testnevelés vezetéséről alig van fogalmuk; a mi tornatanítóink e tekintetben messze fölöttük állanak.

Czikkiró állítja, hogy a stockholmi tanítóképző intézetben két év alatt képezik ki a legjobb tornatanítókat az egész világon. Megengedem ezt a merész állítást, de csak azon megjegyzéssel, hogy az ő rendszerüknek megfelelően képezik ki a maguk nemében a legjobb tornatanítókat. Azért mondom ezt, mert a svéd tornatanítók nemcsak hogy nincsenek kiképezve a testgyakorlat minden nemében, de számos testgyakorlati nemekben való kiképzésről semmi tudomásuk sincs, azért nincs, mert azt a stockholmi tanítóképzőben nem is tanítják. Az olyan tornatanítókról, kik a fabot, vasbot, sulyzó, buzogány, nyújtó, korlát, ló, gyűrűhinta, a társasgyakorlatok stb. testedző nemeiket nem ismerik, nem mondhatjuk, hogy a testgyakorlás minden nemeiben teljesen ki volnának képezve. S hogy az atletikai gyakorlatok vezetésében s a játékokban is valami erősek volnának, az ellen egész testnevelési rendszerük szól, amely szinte kizárólag a csarnoktornázásra szorítkozik.

Ha a mi héthónapos tornatanfolyamunk — mint már huzamosabb idő óta tervbe van véve — két évre

kibővítették, akkor a képzés tananyaga is ezen időnek megfelelően be lesz illesztve a tanítás körébe, amelybe a svéd gimnasztikának elismert jó részletei is bennfoglaltatnak majd, amint az már részben most is fel van véve, akkor a mi tornatanító-képző intézményünk — nem akarok merészet mondani — de annyit mégis állítok — hogy párját ritkító lesz Európa többi tornatanítói között.

Czikkiró mondja továbbá, hogy eddigelé teljesen figyelmen kívül hagytuk, hogy a tornatanítás voltképpen az egészség érdekében történik. Hogy kik hagyták ezt figyelmen kívül, azt nem tudom, de azt velem együtt tudják a tanfolyam összes hallgatói és tornatanárai, hogy mi a tornázásról mindig és minden időben mint az egészség és a testi épség érdekében történő dologról beszéltünk és cselekedtünk. A test arányos és helyes fejlesztése érdekében csak mi, tornatanárok harcoltunk és harcolunk jelenleg. Az egészség és az arányos testképzés két sarkalatos alapelve egész tornatanító-képzésünknek és iskolai tornatanításunknak, ezen elvek megvalósításáért harcolunk kezdettől fogva, nem hogy figyelmen kívül hagyjuk volna. Hogy nem megkivántató eredménnyel, az rajtunk kívül álló, számos okon és akadályon mulik. A tornatanító tanfolyam hallgató és hallgatóinók vizsgálati nyilvánosak, mindenkor bőséges alkalma volt és van bárkinek, czikkirónak is, állításomról meggyőződést szerezni.

Amit czikkiró az iskolai versenyekről mond, azt már én magam annak idején hirdetem, midőn a verseny elméje felmerült és hirdetem, jóformán egyedül, mostanság is. Ezt a bajt mindaddig, míg ilyenü versenyek lesznek, a milyenek a mostaniak, sem a tornatanár, sem az iskolaorvos megszüntetni nem fogják. A verseny magában foglalja a traininget is, e kettő egymástól elválaszthatatlan, tudja azt manapság legjobban maga a versenyző tanuló, aki nem hagyja magát sen lebeszélni a trainingről, sem abban gátolni. Eltiltani eltilthatja az orvos a versenyzőt, de akkor ő lesz bűnbak és gyűlölt személy esetleg még a szülő szemében is és mindenki szemében.

Kétségtelen, hogy az iskola orvosi intézmény szorosabb kapcsolatba volna hozandó az iskolával, hogy az iskolaorvos ilyformán az iskola összes egészségügyi viszonyainak állandó megfigyelője volna. Ez annál inkább szükséges, mert az iskolaorvos mostani ténykedésének az iskolában semmi értéke nincsen. Elvégzi a felmentéseket és a VII. osztály jelentkező tanulóinak hetenkint két órában adja elő az egészség-tant; ebben jóformán kimerül az egész munkája. Az egészség-tani előadásokat nagyon kevés tanuló hallgatja s az orvos is csak oly dolgokat mond ott, amit minden műveltebb ember önmagától tud; vagy amit a tanuló bármely egészség-tani kis-könyvecskéből 1—2 óra alatt megtudhat s így nem szükséges neki hetenkint két órán át az egészség-tant hallgatnia.

Sokkal czélszerűbb volna, ha az iskolaorvos a heti két egészségügyi óra helyett, amelynek néhány tanulót kivéve az egész intézet ifjúsága semmi hasznát nem veszi, a tornateremben tartózkodnék és magában az iskolai épületben. Ilyformán eredményesebb munkásságot fejthetne ki az egész ifjúság érdekében, mint az üres padok előtt tartott egészségügyi óráival. De akkor is az orvos iskolai működése nem pótolhatja és nem helyettesítheti a tornafelügyeletet. E két munkakört egy kalap alá vonni még gondolatban sem lehet. Mindkét működési kör más, más lapra tartozik s ennek megfelelőleg szervezendő. Nagy baj, hogy a központban nincsen szakreferens, aki ezeket és más szükséges kérdéseket a testgyakorlás javára megoldani kész volna. És sokkal többre haladnánk és haladtunk volna, ha az orvosok általában, de különösen az iskolaorvosok maguk is tornásznának, hogy megismerjék azt és hatalmas befolyásukkal, amelyet a családokra gyakorolhatnak, a testnevelés, a testgyakorlás fontosságát terjesztenék.

Maurer János,
a Nemzeti Tornaegylet
igazgató művezetője

Iskolák, főiskolák.

A debreczeni birkózó-verseny. A Főiskolai Sport-Szövetség megbízásából a Debreczeni Akadémia A. C. múlt vasárnap rendezte első birkózásbajnokságait Debreczenben, az ottani kereskedelmi akadémia tornatermében. A Magyar Athletikai Szövetséget Rudolfi Imre, Főiskolai S. Sz.-et pedig Moór Jenő képviselték.

A nehézsúlyu bajnokságot Debreczen szab. kir. város bajnokságáért, Payr Hugó, a Magyar Testgyakorlók Köre birkózója nyerte meg ellenfél nélkül. Szereplése abból állt, hogy Luntzer-rel szép iskola-birkózást mutatott be.

A főiskolai könnyűsúlyu bajnokságban Lollok László jó birkózónak bizonyult. Erős, ügyes, de még kezdő birkózó. A második díjat nem adták ki, mert a díjra jogosult Patay és Radvány eldöntetlenül dolgozott.

A részletes eredmény a következő:

Könnyűsúlyu főiskolai bajnokság.

1. Lollok László (Bpesti Egyetemi AC.)
2. Patay Gyula (Pozsonyi Jogakadémia)
3. Radvány Jenő (Müegyetemi AFC)

Középsúlyu főiskolai bajnokság.

1. Luntzer György (Pozsonyi Jogakadémia)
2. Előd József (Bpesti Egyetemi AC.)
3. Bloch Arthur (Müegyetemi AFC)

Debreczen szab. kir. város nehézsúlyu birkózásbajnoksága.

1. Payr Hugó (Magyar Testgyakorlók Köre.)

A Nemzeti Falanx elnöksége e napokban a honvédelmi miniszternél tisztelgett. Ismertették az intézmény programját, mely a nép katonai nevelésének előkészítésével szoros összefüggésben van s a czéllövészet népszerűsítése is egyik főfeladata. Ennek hatékonyabb megvalósítása végett a vidéki fiókok részére gyakorlatozó fegyvereket kértek. A miniszter a legnagyobb jóindulatáról biztosította a küldöttséget, az intézmény iránt teljes elismeréssel nyilatkozott és megígérte a kérvény mielőbbi elintézését. A Falanx, mely tisztán társadalmi uton évek óta folytatja a propagandát, a vármegyék nagyrészt czéljainak már megnyerte. Ekként az állami és társadalmi erők összeműködéséből csak üdvös eredményt várhatunk.

A sexuális paedagogia. Az Országos Védőegyesület a nemi betegségek ellen az egész télen át hétfő estéken szaktanácsokat rendez. Arról vitáznak a sexuális paedagogia zászlóvivői, czélszerű-e az ifju nemzedéket „fölvilágosítani“ és ha czélszerű és szükséges, mikép kell gyakorlatilag keresztülvinni ezt az elvet, hogy a gyermek pszichikailag immunis legyen. E két irányra mutatott elnöki megnyitójában Liebermann Leó egyetemi tanár s azt fejtegette aztán érdekében az első előadó, Kemény Ferencz reáliskolai igazgató.

Azzal kezdte, hogy a sexuális paedagogia gyakorlati paedagógia az ifjúság (mindkét nembeli) erkölcsi megóvására és immunizálására. Az akaratereő öntudatra élesztése, a jellem kifejlesztése, az önmegtágadás a testi kultúra főelemei, de a vallásos érzület is ide számítantó. Ez a helyesen értelmezett sexuális paedagógia. Az „egyéni“ nevelés a fő. A tömegnevelés e téren mellőzendő. Ez nem pártnak, felekezetnek, osztálynak az érdeke, hanem valamennyinek kötelessége egyformán.

Hosszasabban elmondta a sexuális paedagógia történetét hazánkban, a miből azt vettük ki, hogy már Irányi Dániel is kísérletezett országos „erkölnemesítő“ egyesületekkel és sokan mások is. Az eredményt látjuk: rosszabbak a közkerölcsök, mint valaha. Megdöbbentő adattal szolgált erre Kemény Ferencz. Egy tanártársa, mint iskolája növendékeinek igazi nevelője, érdeklődött növendékeinek nemi élete iránt is (10—14 éves tacsokókról van szó) s az iskola növendékeinek 90 százaléka üzte — mint ahogy ő ezt kifejezte — a „visszaélés egy nemét“ rendszeresen. És nem teljes középiskoláról van szó.

— Mi lenne a czél? kérdi. — A relativ abstinentia. Hogy t. i. az ifju (fiu s leány egyformán) tisztán kerüljön ki az iskolából. De mikor akkora a közöny ez országban, hogy 1905-ben arra a fölszólításra, hogy „fölvilágosító“ beszéddel bucsuzzassanak el az iskolá-

tól ez abturiensek, 200 középiskolánk közül csak 3 (három) tette meg ezt.

Az ideális állapot — szerinte — a házi fölvilágosítás volna. Bismarckot idézi, aki azt mondta a nemi fölvilágosításról esvén szó: „Ich würde meine Kinder aus der Schule nehmen!“ De hát a legtöbb család kebelében kivihetetlen volna a nemi fölvilágosítás. De szem előtt tartandó az az elv, hogy a szülőket erre kényszeríteni nem szabad. (Ámde akár szabad, akár nem, a gyermekek eimondanak egymásnak mindent s akkor aztán nemileg fölvilágosítódik a gyermek szülői tilalom ellenére is.)

Ki világosítson föl? A tanító, vagy az orvos? . . . Németországban már ott van e célra a Lehrercurse. De nálunk megkezdhetné némi olvasgatás után a tanító s az abturienseknél folytatná paedagógiai tapintattal az iskolaorvos.

Nálunk az iskolába csak az államhatalom viheti be. A mi közoktatásügyi miniszterünkben, gróf Apponyi Albertben van érzék e probléma fontossága iránt. Kiküldöttel képviseltette Magyarországot a manheimi ez irányu konferencián. Indítványozza, hogy kérjék meg a minisztert, tartson sexuales-paedagógiai enquete-et.

Labdarugás.

Footballbírák klubja. A magyar footballjáték-bírák a minap értekezletre gyűltek össze az Edison-kávéház különtermében. Ott voltak többek között: Stejner Hugó, M. L. Sz. alelnöke, Maleczky Román, a M. L. Sz. főtítkára, Vida Henrik (M. T. K.), Opré Rezső (T. L. E.), Herzog Ede (M. T. K.), Horváth Ferencz (F. T. C.), Stobbe Ferencz, a M. L. Sz. kapitánya, Szüsz Hugó (M. T. K.), Bakó Gyula (M. A. C.), Pick Pál (B. A. K.), Vámos Soma (Fővárosi T. C.), Langfelder Ferencz (U. T. E.), Vadász Dezső (Sportkedvelők), Havas Lajos (B. A. K.), Müllender Sándor (N. S. C.) stb.

Az értekezlet vezetésére Maleczky Románt és a jegyzői teendők ellátására Bakó Gyulát kérték fel. Az értekezleten megvitatás alá került a megalakítandó „football-bírák egyesületének“ célja és iránya. Az értekezlet zajos helyesléssel elhatározta a klub megalakítását és az alapszabályok kidolgozására héttagu bizottságot kért fel.

A bizottság január első napjaiban munkájával elkészül, a mikor a football-bírák egyesületen már alakuló-közgyűlését is meg fogja tarthatni.

Drága football-játékos. A londoni Chelsea Football-Club nemrégén 1500 fontért (36 ezer korona) magához váltotta Simpson John ismert skót játékos. E football-primadonna ezentúl Chelsea színeiben fog játszani.

Torna, atletika, vivás

A Nemzeti T. E. jubiláris disztornája. A Nemzeti Torna Egylet negyvenedik jubiláris disztornáját tartotta Szentkirály-utcai hatalmas termében. Nagyban emelte az ünnepély tényét Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter jelenléte. A budapesti sportegyletek elnökeikkel képviseltették magukat. Pontosan 4 óraker Maurer János igazgató vezetése alatt 110 férfi-, 57 hölgy- és 30 gyermektornász, valamint 18 vivó vonult be az egyleti zászlóval. A programon minden egyes száma pontossággal és szabatosággal bonyolódott le. A 9 csapatban dolgozó tornászok igyekeztek mindenkép egymáson túlnenni. Elismerésre érdemesek azonban a hölgyek bámulatos tökéletességgel bemutatott együttes buzogánygyakorlatai. Szépen sikerültek a férfiak együttes vasbot-szabadgyakorlatai. Sikert arattak Horváth Sándor vivómester vezetése alatt az egylet vivói, kik közül különösen Király és Dermán szép vivása keltett feltűnést. Az egyleti zártverseny (magas nyújtó és távolugrus) eredménye a következő volt:

1. Haberfeld Győző 21 pont;
2. Stein Rezső 15 pont.

Birkózás. Czyganiewicz Zbysko, aki szeptember hónapban a városligeti cirikusban birkózott és a kit legutóbb Londonban a Padoubny elleni match győztesének nyilvánították, most kihívást intézett a világ összes birkózóihoz, a kikkel 2000—20.000 márkáig terjedő tét mellett birkózni hajlandó. Czyganiewicz a maga tétjét a londoni „Sportsman“ szerkesztőségénél deponálta.

Az Ujpesti T. E. háziversenye. Az Ujpesti Torna-Egyesület decemberben 22-én rendezett szezonnyitó házi torna- és birkózó-versenye fényesen sikerült. A bemutatott versenygyakorlatok közül: Magas nyújtó első Deckner Imre, második Weinberger Andor lett. Súlyemelésben első holtversenyben Dörflinger Gyula és Weinberger Adolf 94 kg.-mal, második Schwarzenberg (Gere László) 84 kg.-mal. Birkózásban: A könnyűsúly-csoport győztese Weinberger Andor és a középsúly-csoport győztese Schwarzenberg László.

Uzás, evezés.

Női uszók osztálya. A Magyar Uszó-Egyesület nőuszó-osztálya december 12-én tartotta meg népes alakuló-ülését, a melyen megválasztotta tisztikarát. Elnök Spitzer Adél, alelnökök: Nagelbach Matild és Huber Nusi, főtítkár: Kállnai Knapp Paula, títkár: Róder Evelin, főjegyző: Nagy Rózsi, jegyzők: Kemény Aranka és Zwillinger Hilda, kapitány: Lengyel Juczika, háznagy: Weisz Zsigmondné. A háromtagu választmány tagjai: Müller Olga, Liphay Olga és Muntján

Ilonka. Tagul jelentkezhetik minden intelligens urnő és urileány (tagdíj nincsen) Wagner Károly (IX., Ferencz-körút 40. III. em. 2.) czimén.

Az Óbudai Torna-Egylet uszó versenye. Az Óbudai T. E. múlt vasárnap rendezte a Rudas-fürdő uszodájában nemzetközi uszóversenyét.

Az egyes versenyekben aránylag nagy mezőnyök indultak és érdekes finischekben sem volt hiány.

A 60 méteres gyorsuszásban Onody József győzelmet aratott Donáth, Zsolt és Munk ellen. Kirehknopf Ferencz, a M. A. F. C. fiatal versenyzője, a 700 méteres junior versenyt nyerte meg. Fabinyi József a 200 méteres melluszás handicapben, 24 másodperc hátránnyal indulva aratott győzelmet, míg az ifjúsági staféta-verseny a M. U. E. staféta-csapatának győzelmével végződött.

A Magyar Testgyakorlók Köre versenye. A M. T. K. múlt vasárnap tartotta meg téli nemzetközi uszóversenyét a Rudas-fürdő uszócsarnokában.

Vendége a bécsi W. S. C. Austria női alosztályának több hölgyuszója volt. Az I. Wiener Amateur Schwimm Club leküldte jeles hátonusóját, Kellnert, a ki a hátonuszás főversenyén kívül a buváruszásban is győzött.

A másik négy főversenyben a Testgyakorlók uszói: Hajós Henrik, Zachár, Kiss és Hornung bizonyították be fölényüket.

Fabinyi József a 200 méteres melluszás handicapben indulva, nyerte meg versenyét.

Szép verseny volt a vegyes staféta-verseny, a melyben ugyancsak M. T. K. két stafétája indult, a versenyt pedig küzdelem után két méterrel az előnyvel indult csapat nyerte meg.

Kerékpár. — Jég sport.

Hatnapos kerékpárverseny. A newyorki hatnapos kerékpárverseny véget ért és a verseny fennállása óta először egy európai versenyző pár győzelmével végződött. Az eredmény ugyanis a következő:

1. Rütt—Stol 3710 kilométer.
2. Fogler—Moran öt körrel.
3. Dupré—Georget egy géphosszal.
4. Downey—Downig egy körrel.
5. Galvin—Viley három géphosszal.

A verseny különben ezuttal sem múlt el halálos szerencsétlenség nélkül. Mac Dowald ugyanis, aki a verseny második napján gépjéről lebukott, sérüléseibe belehalt.

Korcso lyázás. A Budapesi Korcsolyázó-Egylet legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a városligetítő betonrozási költségeire való tekintettel az évi korcsolyázó bérletjegy árát jövő évtől kezdve tizenkét koronáról tizenöt koronára emeli fel. A közgyűlés egyttal 1200 darab kétszáz korona névértékű új részvény kibocsátását határozta el.

Személy hitel!

Kezes és kezes nélkül katonatisztek-, papok-, lelkészek-, udvari-, állami-, megyei- és magántisztviselők, tanítók, kereskedők, iparosok, **nyugdíjjogosult hölgyek, kereskedelmi alkalmazottak** és magánosoknak $\frac{1}{4}$ —20 évig terjedő időre havi, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és egész évi tőkekamat törlesztéssel!

Különlegesség: A páris-bécsi enquéte értelmében tőkésitem a jövedelmet.

4% ! 4% ! 4% ! 4% !

Jelzálog hitel!

A 0 Koronától feljebb I. II és III. helyre, földek-, városi- és vidéki házak, nyaralók, **gyárak, fürdőépületek, malmok, ásványvizek és egyéb források és kőbányákra**, a becsérték $\frac{3}{4}$ részéig.

Építési hitel!

építésfélben levő ingatlanokra 2—3 részletben, oly arányban a a mily arányban az építkezés előre haladt!

Bank és magánadósságok konvertálása!

Előnyösen! **Szolid** alapon és **gyorsan** eszközölöm mindezen fenti műveleteket elsőrangu bel- és külföldi intézetek által.

Elsőrendű ajánlatok!

Kérjen prospectust

Válaszbélyeg melléklendő!

MELLER L. EGYED

BUDAPEST, V., Koháry-utcza 19.

Telefon-Interurban 46—31.

PÉNZ!

PÉNZ!

A Magyar Nép Művészete

szakértők és művészek
közreműködésével írta

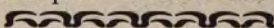
MALONYAY DEZSŐ.

ÖT KÖTETBEN, TOBB SZÁZ
POMPÁS SZINNYOMATÚ
TÁBLÁVAL ÉS MŰMELLÉK
LETTEL; EZREKET MEGHA-
LADÓ A SZÖVEG KÖZÉ
ccc NYOMOTT KÉPPÉL. ccc

KIADJA:

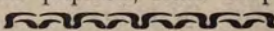
A

FRANKLIN-TÁRSULAT
BUDAPESTEN.

A most megjelenő első kötet a kalotaszegi vidéket, annak népét, viseletét, falusi életét, építészetét pásztor- és iparoskészségeit, házi iparművészetét (szövés, fonás, varrás, himzés, agyag-, fa-, csont-, bőr-, fémművesség, szobrászat stb.), templomait, temetője művészetét s népies eredetű műemlékeit ismerteti.

Az ezrekre menő illusztrációk a helyszínen gyűjtött és készült rajzok, tervek, fényképek kitűnő reprodukciói. A fej- és zárólécetek, szövegek képek, műmelléletek, színes műlapok sokasága olyan változatossá teszik a munkát, hogy hozzá hasonló gazdaságú eddigelé nem jelent meg a magyar könyvpiaczon.

A II. kötet az erdélyi székelység és Torockó, a III. a duntúli magyarság, a IV. és V. pedig a Nagy-Alföld, a Felvidék és az északkeleti Hegyalja népének művészetéről fog szólni.

A munka albumszerű nagy kvartalkú kötetekben, rendkívül finom papíron, ritka szép betűkkel jelenik meg.

az öt kötetből álló fényes
(kiállítású mű ára diszes)
((kötésben 120 korona.))

Megrendelhető két koronás havi
részletfizetés ellenében is.

LAMPEL R.

könyvkereskedése.

(WODIANER E. és FIAI) részvénytársaságnál Budapest,

VI, Andrásy-út 21.

és minden könyvkereskedésben.